

**Zakres wiedzy i umiejętności oraz wykaz literatury
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Niemieckiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego
w roku szkolnym 2025/2026**

I. Cele konkursu

1. Doskonalenie kompetencji językowych uczniów szkół podstawowych.
2. Pogłębienie wśród uczniów szkół podstawowych wiedzy dotyczącej krajów niemieckiego obszaru językowego.
3. Mobilizowanie uczniów szkół podstawowych do samodzielnej i systematycznej pracy.
4. Stworzenie uczniom szkół podstawowych możliwości sprawdzenia się w rywalizacji z innymi uczniami.
5. Motywowanie nauczycieli oraz szkół do podejmowania różnorodnych działań względem uczniów uzdolnionych.

II. Zakres wiedzy

- umiejętność rozumienia tekstów pisanych,
- umiejętność właściwego reagowania językowego w typowych sytuacjach życia codziennego,
- znajomość określonych struktur gramatycznych i słownictwa

Zakres tematyczny:

- CZŁOWIEK np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, okresy życia, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, rzeczy osobiste, umiejętności
- MIEJSCE ZAMIESZKANIA np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, opis domu, prace domowe
- EDUKACJA np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, życie szkoły, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, zajęcia pozalekcyjne
- PRACA np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsca pracy, wybór zawodu
- ŻYCIE PRYWATNE np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, określanie czasu, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy
- ŻYWIENIE np. artykuły spożywcze, lokale gastronomiczne, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe
- ZAKUPY I USŁUGI np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie
- PODRÓŻOWANIE I TURYSTYKA np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, kierunki świata, zwiedzanie, baza noclegowa
- KULTURA np. święta, obrzędy, tradycje i zwyczaje, dziedziny kultury, uczestnictwo w kulturze, twórcy i ich dzieła, media
- SPORT np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, uprawianie sportu, obiekty sportowe
- ZDROWIE np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, tryb życia
- NAUKA I TECHNIKA np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnej, odkrycia naukowe, wynalazki
- ŚWIAT PRZYRODY np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz, pory roku

Zakres środków gramatycznych:

- RODZAJNIK: użycie rodzajnika nieokreślonego , użycie rodzajnika określonego , użycie rzeczownika bez rodzajnika
- RZECZOWNIK:
Deklinacja mocna

Deklinacja słaba i mieszana

Tworzenie liczby mnogiej

Rzeczowniki złożone

Rzeczowniki zdrobniałe: -chen, -lein

Rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności

Rzeczowniki tworzone od nazw miast, krajów i części świata

Rzeczowniki tworzone od czasowników

Rzeczowniki tworzone od przymiotników, imiesłówów i liczebników

Rzeczownik po określeniu miary i wagi

- ZAIMEK:

Zaimki osobowe

Zaimek nieosobowy

Zaimek zwrotny

Zaimki dzierżawcze

Zaimki wskazujące

Zaimki pytające

Zaimki nieokreślone

- PRZYMOTNIK:

Przymiotnik jako orzecznik

Przymiotnik jako przydawka:

- z rodzajnikiem określonym i zaimkiem wskazującym

- z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem kein

- bez rodzajnika

Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika

- LICZEBNIK:

Liczebniki główne

Liczebniki porządkowe

Liczebniki mnożne i nieokreślone, np. dreimal, viel

- PRZYSŁÓWEK:

Przysłówki zaimkowe w pytaniu i odpowiedzi

Regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków

Przysłówki czasu i miejsca

- PRZYIMEK:

Przymyki z celownikiem

Przymyki z biernikiem

Przymyki z celownikiem lub biernikiem

- CZASOWNIK:

Formy czasowe Präsens, Präteritum, Perfekt, Futur I

Czasowniki posiłkowe sein, haben, werden

Czasowniki regularne i nieregularne

Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone

Czasowniki zwrotne

Czasowniki modalne w formach czasowych: Präsens, Präteritum

Czasownik lassen

Tryb rozkazujący

Bezokoliczniki z zu i bez zu

Rekcka czasownika

- SKŁADNIA:

Zdanie pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące

Szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego

Przeczenia nein, nicht, kein, nie, niemals

Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami aber, dann, denn, oder, und

Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami sondern, deshalb, sonst, trotzdem

Zdania podrzędnie złożone:

- zdania dopełnieniowe ze spójnikami dass, ob
- zdania dopełnieniowe z zaimkami pytającymi np. wer, was, wann, wo
- zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami weil, da
- zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami wenn, als
- zdania warunkowe rzeczywiste: wenn + Präsens

III. Proponowana literatura

- ✓ podręczniki do nauczania języka niemieckiego dla szkół podstawowych dopuszczone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,
- ✓ materiały tematyczno-leksykalne: np.: E. M. Rostek, Deutsch. Repetitorium tematyczno-leksykalne, wydawnictwo Wagros, Poznań 2012; Ch. Fandrych, U. Tallowitz, Sage und Schreibe. Übungswortschatz. Grundstufe Deutsch, Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2012,
- ✓ materiały do nauki gramatyki, np.: Ch. Fandrych, U. Tallowitz, Klipp und Klar - Übungsgrammatik Grundstufe Deutsch, Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2012;
www.grammatiktraining.de.
- ✓ materiał krajoznawczy: U. Matecki, Dreimal Deutsch, Ernst Klett Sprachen, ISBN: 978-3-12-675237-4, Stuttgart rok wydania: 2009 lub kolejne.